

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№7

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 704 sahifa.
E'lon qilishga 2025-yil 1-iyulda ruxsat etildi.*

Bosh muharrir o'rinbosari:
Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:
Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

- Salimov Okil Umrzokovich**, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Suv tarkibining wireless waterlight qurilmasi ishlashiga ta'siri va iqtisodiy samaradorligini matematik model asosida tahlil qilish.....	14
Kungiratbay Sharipov, Ma'ruf Nurmanov	
O'zbekistonda aholi ish bilan bandligini oshirishda davlatning roli	20
Juraqulov Baxrimurod Ilxomovich	
BIM texnologiyasi: zamonaviy qurilish sohasida samaradorlik va shaffoflik omili	26
Usmonov F.B., Rajabova A.Sh.	
Nodavlat oliy ta'lim muassasalarida marketing faoliyati samaradorligini oshirish metodologiyasini takomillashtirish	31
Yuldashov Isomiddin Sidiqov	
Korxonada iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda diversifikatsiya strategiyasining roli.....	35
Alimatova Shoxsanam Abdumalik qizi	
Модели совместного развития человеческого капитала и искусственного интеллекта в цифровую эпоху	40
Явкачев Шохзод Зайниддин углы	
Navigating sustainable development: management challenges and solutions in the oil and gas sector	49
Kudratkhodjaeva Ziyoda Kamol kizi	
Banklarda moliyaviy barqarorlikning nazariy asoslari.....	56
Djalilov G'ayrat Qaxramanovich	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda turizm industriyasidan foydalanishda xorijiy mamlakatlar tajribalari	66
Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich	
O'zbekistonda barqaror davlat qarzi siyosatini shakllantirishning ustuvor yo'nalishlari	71
Sayfutdinov Xasanboy Dilshodovich	
Международный опыт сельскохозяйственного налогообложения и возможности его применения в узбекистане.....	76
Salimov Sherzod Baxtiyorovich	
Economic analysis and development strategy of the composites market in the regions of Uzbekistan	81
S.S.Sidiqov, A.A.G'ulomov, B.R.Tillayeva	
Oliy ta'lim muassasalarida moliyaviy mustaqillikning kutilayotgan istiqbollari va hozirgi natijalari.....	88
Muxamedov Ravshan Zafarovich	
Elektron tijoratni soliqqa tortish mexanizmini takomillashtirish yo'llari.....	93
Homidov Baxtiyor Rahimberdiyevich	
Investitsion jozibadorlik konsepsiyasi va uning strategik ahamiyati.....	99
Otaboyev Axmed Maxsudbek o'g'li	
Beomeditsina signallarini xaar veyvletlari va bo'lak veyvletlari yordamida raqamli ishlash	105
Uraqov Shokir Ulashovich	
Oliy ta'lim muassasalarini moliyalashtirishning ahamiyati, tartibi va takomillashtirish yo'llari.....	112
Istamova Sojida Kaxarovna	
The role of all kinds of transports (road, rail, air, and water) in the modern enhancement of tourism logistics in Uzbekistan	117
Egamberdiyeva Yulduz, Turdiyeva Maftuna	
Sanoat korxonalarida kapitalarini samaradorligini oshirishning baholashning zamonaviy usullarining xususiyatlarida nazariy va amaliy farovonlik sari	126
Muradov Botir Xayat	
Инструменты планирования урбанизации: методика анализа планового распределения средств в программе «обод махалля» на основе балльной оценки	136
Салимова Юлдуз Исаковна	
Socio-economic aspects and contemporary theories of higher education finance	141
Karlibaeva Gulshat	

Transformatsiya jarayonida innovatsion bank xizmatlarini rivojlantirish yo'llari.....	147
Absamatov Anvar Ergashovich	
Перспективы цифрового развития сектора материального производства.....	153
С. И. Протасеня, Г. Ж. Аллаева	
«Sustainable logistics practices. Minimizing carbon emissions in global supply chains»	161
Suleymonova Ezoza, Alimova Bonu	
Analyzing the need for Tourism logistics development in Uzbekistan	169
Nigmatova Malika	
Management strategies for sustainable tourism development in emerging destinations (a case study of Samarkand, Issyk-kul, and Khiva).....	177
Sabina Uroкова	
Qashqadaryo viloyatida turizm sohasini strategik rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy asoslari va ularning qo'llanilishi.....	184
Daminova Barno Esanovna	
Опыт турции в управлении миграционными кризисами	189
Бегматов Хусанбек	
Bulutli texnologiyalar orqali korxonalar buxgalteriya tizimini raqamlashtirish va samaradorlikka erishish.....	193
Soibov Nozimbek Faxriddin o'g'li	
Barqaror rivojlanish doirasida jismoniy shaxslarni kreditlash tizimini isloh qilishning institutsonal asoslari.....	197
Xalekeyeva Zoya Pirniyazovna, Akmal Abdurahmonov Nurmamatovich	
Moliyaviy outsorsing xizmatlari bozori rivojlanishini takomillashtirishning swot tahliliga asoslangan innovatsion mexanizmlari	202
San'atbek Komilovich Salayev, Umidbek Komiljanovich Babajanov	
Transformatsiya jarayonlari sharoitida iqtisodiyot tizimi faoliyati va prognozlashning nazariy asoslari	214
Alimov Fazliddin Xalimovich	
Пути совершенствования подхода к финансированию проектов, реализуемых на принципах промышленной кооперации.....	220
Котов В.А., Шадиева Д.Х.	
Yuksalish salohiyatini yuksaltirishda boshqaruv xodimlari qobiliyatidan foydalanish masalalar	225
Ayubxon Qutbiddinov Bosit o'g'li	
Bank xizmatlari ommabopligini oshirish yo'llari.....	228
Kasimova Muxlisa Anvar qizi	
Chemical industry in Uzbekistan: challenges and development	235
Kudaynazarova Dilnaz Koshkarbaevna	
Samarqand viloyatida tabiiy turistik resurslardan samarali foydalanish usullarini takomillashtirish orqali bandligini oshirish imkoniyatlari.....	240
Rabbimov Muhriddin Musoqul o'g'li	
Globalashuv sharoitida ekologik xavflarni kamaytirishda yashil iqtisodiyotning ahamiyati.....	246
Xolbekova Feruzaxon Rasulovna	
Qibray tumanining 2021–2023-yillarda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish holati.....	249
Siddikov Alisher Ismoilovich	
Davlat xaridlari tizimida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish: xalqaro tajribalar tahlili	253
Majidov Nizom Baxramovich	
Oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirishning xorij tajribasi.....	259
Ermatov Nosir Tohirovich	
Aholi farovonligi darajasiga ta'sir etuvchi ko'rsatkichlarni ekonometrik baholash	265
Toshaliyeva Saodat Toxirovna, Allamurodova Zuxra Alibekovna	
Сектор услуг как стратегический фактор структурной трансформации экономики Узбекистана.....	272
Кадыров Абдурашид Маджидович, Ахмедиева Алия Тохтаровна	
O'zbekistonda valyuta kursini shakllanish holati prognozlari.....	280
Samandarov Zuxriddin Raup o'g'li	

Проблемы бухгалтерского учета в условиях цифровизации экономики.....	288
Абдуллаев Абдурауф	
Raqamli texnologiyalar sharoitida xizmat ko'rsatish korxonalarida iqtisodiy resurslardan samarali foydalanish strategiyalari.....	299
Kuldoshev Lazizjon Sharifovich	
Davlat boshqaruvi organlarining strategik rejalarini ishlab chiqish bo'yicha xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	303
Dilshod Pulatov, Xamidaxon Akbarova, Dildora Mirzaeva	
Tijorat banklarining moliyaviy xavfsizligi ta'minlash	310
Mamatov Sardor Axmatjonovich, Mavlanov Nuriddin Boyqobilovich, Sattarov Nodirjon Absalomovich	
Ziyorat turizmini rivojlantirishda halol standartlarini qo'llashning nazariy, uslubiy va konseptual asoslari	315
Azizova Saodat Xabibulloyevna	
Oliy ta'lim muassasalarini moliyalashtirish bo'yicha yevropa tajribasi.....	320
Karlibaeva Gulshat	
Iqtisodiy konsentratsiyalarning sog'lom raqobat muhitiga ta'siri	325
Luqmanov Sharifxon A'zam o'g'li	
Logistika axborot tizimlarini texnologik jarayonlarga joriy etish.....	330
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
Принципы перехода к «Зелёной экономике» в Республике Узбекистан.....	336
Хамракулова Сусанна Тотуховна	
Kichik biznesni rivojlantirish iqtisodiy ko'rsatkichlarini prognozlash modellarini qo'llash	340
Ibragimova Gulchexra Toxirovna	
Raqamli ta'lim sharoitida liderlikning yangi qirralari	357
Oqmullaev Ravshan Raximjon o'g'li, Xodjievna Durdona Abdurasulovna	
Методология развития экологического менеджмента в промышленном хозяйстве выбросы в атмосферный воздух на горнодобывающих и металлургических предприятиях.....	361
Muradov Botir Xayat	
Strategik budjetlashtirish tizimining natijaga yo'naltirilgan budjetlashtirish tizimi bilan bog'liqligi, xalqaro tajriba va O'zbekiston uchun tavsiyalar	370
Xushmurotov Zoyir Bektemirovich	
Cultural branding and the entry of traditional products into the international market.....	374
Zebiniso Ganiyeva	
Farovonlikni baholash bo'yicha ilg'or xorijiy nazariy yondashuvlar	379
Norqobilov Nusratilla Norsaitovich	
O'zbekistonda hududlarini turizm salohiyatini innovatsion yondashuv asosida baholash	384
Umirova Dilnoza Safarovna	
Tourism education for sustainability: curriculum development in universities of Uzbekistan	393
Temirova Durdona, Yorqulov Muhammadmurod	
The contribution of small enterprises and private entrepreneurs to job creation in the labor market.....	399
Juraboev Haliljon	
Iqtisodiy o'sish sharoitida transport infratuzilmasi holati va uni rivojlantirish yo'llari.....	404
Haydarov Jahongir Aktamovich	
Oliy ta'lim muassasalarini moliyalashtirishni strategik boshqarishning nazariy asoslari va xorijiy tajribalar	410
Quvondiqov Farrux Ibragimovich	
Tijorat banklarida iqtisodiy samaradorlikni axborot texnologiyalar orqali rivojlantirish istiqbollari.....	418
Dadenova Gulxan Kenesbaevna	
Механизмы совершенствования процедур выявления и анализа недостоверной финансовой отчетности в условиях учетной практики Узбекистана	422
Намозов Жасурбек Кувадович	
Влияние цифровых инструментов управления финансами на эффективность использования финансовых ресурсов	428
Хазираткулов Собиржон	

На пути к промышленному росту: опыт развивающихся стран.....	435
Матлюбов Хуршид Жамшидович	
Yoshlarning moliyaviy mustaqilligiga erishishida aksiyalar bozorining o'рни va imkoniyatlari.....	443
O'raqov Bekzodbek Abdurayxon o'g'li	
Развитие транспортной инфраструктуры и влияние на качество предоставляемых транспортных услуг.....	448
Кайыбеков Парахат Конысбаевич	
Surxondaryo viloyatida 2015-2024 yillar mobaynida oziq-ovqat chakana savdo aylanmasining statistik tahlili.....	454
Toshpulatov Bobur Rasul o'g'li	
Qishloq xo'jaligi sohasi investitsiya loyihalarini xalqaro moliya institutlari orqali moliyalashtirish.....	458
Tolibov Shoxrux Muminovich	
Qishloq xo'jaligi korxonalarida buxgalteriya hisobining xususiyatlari va muammolari.....	463
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
Institutional innovation and regional governance for balanced interregional cooperation development: the case of Namangan, Uzbekistan.....	468
Sattarov R.A.	
Organizational and economic mechanisms and conceptual directions of tourism development in the region.....	476
Daminova Barno Esanovna	
Moddiy zaxiralarni boshqarish va uning bir tsikli modeli.....	480
Dedajanov Baxtiyor Nabijanovich	
Oliy ta'lim xizmatlari sifatini oshirishda inson kapitalini rivojlantirish va uni samarali boshqarish mexanizmlari.....	485
Salimov Akmal Alimjonovich	
Mintaqani ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ilg'or xorij tajribalari.....	490
Shadiyev Alisher Xudoynazarovich	
Raqamli iqtisodiyotni shakllantirish sharoitida yoqilg'i-energetika kompleksi korxonalarini barqaror innovatsion rivojlantirish modellari.....	496
Bobobekov Ergash Abdumalikovich	
O'zbekistonda uzumchilikning oziq-ovqat xavfsizligiga ta'siri: muammolar va rivojlanish istiqbollari.....	502
Tursunov To'liqin Jo'raqulovich	
Tadbirkorlik faoliyatining resurs salohiyati va uni baholashning nazariy yondashuvlari.....	508
Salohiddinov Zuhridin Nuriddinjon o'g'li	
Yoshlar bandligini ta'minlashda mehnat migrasiyasining ahamiyati.....	514
Masharipov Farrux O'tkirovich	
O'zbekistonda ichki turizmni rivojlantirishning asosiy omillari va istiqbollari.....	521
Xasanova Mavjuda Ma'mirjonovna	
Korxonaning brend platformasini ishlab chiqishning o'ziga xos xususiyatlari.....	526
Sa'dulloev Habibullo Ibdullo o'g'li	
Sanoat korxonalarining biznes jarayonlarini raqamli transformatsiya qilishda ERP tizimlarining integratsiyalashuvi va boshqaruv samaradorligiga ta'siri.....	530
Islomjon Nurmukhammadov	
Namangan viloyatida ayollar tadbirkorligini rivojlanishini baholash.....	533
Ismoilova Savinoz Qahramon qizi	
Oliy ta'lim muassalari boshqaruviga ta'sir etuvchi omillarning ekonometrik tahlili.....	540
Karimov Muzaffar Abdumalik o'g'li	
Soliq yig'iluvchanligini oshirishda soliq ma'muriyatchiligini takomillashtirish istiqbollari.....	546
Tojibayev Farrux Baxtiyorovich	
Hisoblash mashinalari taraqqiyoti tarixi va uning raqamli iqtisodiyotda tutgan o'рни.....	552
Rajabov Sirojiddin Mansurovich	
Korxonalar moliyaviy barqarorligiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar va ularning xususiyatlari.....	561
Choriyrov Behruz Ilhom o'g'li, Norqobilov Nusrat Norsaitovich	
Yashil texnologiyalar yordamida O'zbekiston hududlarida energiya tejamkorligi oshirish yo'llari.....	567
Norbekov Baxtiyor Suyunovich, Norqobilov Nusrat Norsaitovich	

Tijorat banklarida kredit majburiyatlarining bajarilishini monitoring qilish va uni takomillashtirish yo'llari.....	572
To'xtayeva Go'zal Ilhom qizi, Norqobilov Nusrat Norsaitovich	
Интеграция проектного менеджмента и обеспечения качества в цепочках поставок: кейс Узгидромета.....	577
Назарова Ирода Ибрагим кизи	
Kichik biznes subyektlarini raqamlashtirish orqali raqobatbardoshligini oshirish.....	583
Ermatov Akmaljon Adxamovich, Raximov Alisher Numanovich	
Концепция и методология экологического аудита в Узбекистане	587
Абидова Дилфуза Игамбердиевна	
Повышающаяся значимость коренного изменения деятельности традиционных СМИ в реалиях освещения процесса построения нового Узбекистана.....	593
Салим Дониёров	
O'zbekiston Respublikasida norasmiy sektor va aholini norasmiy mehnat bilan bandligining tarkibiy tuzulishi	598
Qoraboev Nuriddin Pardaboy o'g'li	
Shahar va qishloqlarda inson resurslari holatining analitikasi (tahlili)ning nazariy masalalari.....	607
Pardayev Mamayunus Qarshibayevich, Feruz Nematullayevich Abilov	
Strategic alliance networks as competitive advantage: evidence from mit-tum partnership model at new Uzbekistan university	613
Mamajonova Mukhlisakhon Muzaffar kizi	
Energetika tarmog'ida moliyaviy hisobotning xalqaro standartlarini (MHXS) joriy etishning nazariy asoslari.....	618
Uralov Temur Boxodir o'g'li	
O'zbekiston bank amaliyotiga ai va simulyatsiya modellarini joriy etish orqali muammoli kreditlarni qaytarish jarayonlarini optimallashtirish.....	618
Xodjayev Husniddin Mukammilovich	
O'zbekistonda hududlarning soliq salohiyatini aniqlash metodologiyasini takomillashtirish	624
Almardonov Muxamadi Ibragimovich, Jamshid Sharafetdinovich	
Xorazm viloyatida iqtisodiy o'sish sur'atlarini ta'minlashdagi muammolar va imkoniyatlar	628
Yaxshimuratov Maqsadbek Narimon o'g'li	
Ekologik joylashtirish vositalarida qo'llaniladigan innovatsiyalar	633
Abidova Dilfuza Igamberdievna	
Ziyorat turizmini rivojlantirishning metodologik va metodik asoslarini takomillashtirish yo'nalishlari	638
Uzaqov Jamshid Norboyevich	
Gaz sanoatining moliyaviy boshqaruvi va milliy iqtisodiyotdagi barqarorlik omili sifatida roli.....	650
Ergashev Muhubbek Aslam o'g'li	
Davlat budjeti mablag'laridan samarali foydalanishda moliyaviy nazoratning ahamiyati	655
Erkinova Maftuna Zafarovna	
Влияние дивидендной политики, СПО и капитализации на волатильность акций АО «УзРТСБ»: Эконометрический и поведенческий анализ.....	662
Пулатов Улугбек Хапизович	
Hududiy jihatdan ziyorat turizmi rivojlanishining holati: Qashqadaryo viloyati misolida.....	671
Uzaqov Norboy, Uzaqov Jamshid Norboyevich	
Integration of digital twin and BIM technologies in construction enterprises in Uzbekistan: prospects and challenges	676
Nigmatjonova Nozima Ulmasjonovna	
Yashil bank xizmatlari – tijorat banklari moliyaviy mahsulotlar misolida	682
Abdumutalova Gulrux Shuxratjon qizi	
Tijorat banklari faktoring xizmatlari orqali kichik biznes subyektlarining moliyaviy barqarorligini oshirish	688
Jalilov Azizbek Baxodir o'g'li	
Oliy ta'limda xizmat sifatini baholash va marketing integratsiyasi orqali rivojlantirish strategiyalari.....	694
Maxmudov Faxriddin Umarovich	

Qurilgan mevalarni xalqaro bozorda targ'ib qilish bo'yicha kontent-marketing strategiyasidan foydalanish yo'llari	699
---	-----

Yunusov Baxodir Marisovich

QURITILGAN MEVALARNI XALQARO BOZORDA TARG'IB QILISH BO'YICHA KONTENT-MARKETING STRATEGIYASIDAN FOYDALANISH YO'LLARI

Yunusov Baxodir Marisovich

O'zbekiston Respublikasi

Qishloq xo'jaligi vazirligi

Agrologistika, marketing va

eksport boshqarmasi boshlig'i.

TDIU, Marketing kafedrasida mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya: Tadqiqotda quritilgan mevalarni xalqaro bozorda muvaffaqiyatli targ'ib qilish uchun samarali kontent-marketing strategiyasi ishlab chiqildi. Mahsulot sifati, iste'molchi talabi, biofortifikatsiya, raqamli marketing, qadoqlash va davlat qo'llab-quvvatlovi kabi asosiy omillar tahlil qilindi. Ilmiy manbalar asosida komponentlar o'rtasidagi bog'liqlik aniqlanib, eksport muvaffaqiyatiga erishish uchun izchil konseptual model yaratildi. Model mahsulotning raqobatbardoshligini oshirish, brend imijini mustahkamlash va xalqaro bozorda barqaror o'sishni ta'minlash imkonini beradi.

Kalit so'zlar: quritilgan mevalar, kontent-marketing, eksport strategiyasi, raqamli marketing, biofortifikatsiya, qadoqlash, brend.

Abstract: The study developed an effective content marketing strategy to promote dried fruits in the international market. Key factors such as product quality, consumer demand, biofortification, digital marketing, packaging, and government support were analyzed. Based on scientific sources, the interrelation of components was determined, and a conceptual model was created to enhance competitiveness, strengthen brand image, and ensure sustainable growth in global trade.

Key words: dried fruits, content marketing, export strategy, digital marketing, biofortification, packaging, brand.

Аннотация: В исследовании разработана эффективная стратегия контент-маркетинга для успешного продвижения сушёных фруктов на международном рынке. Были проанализированы ключевые факторы: качество продукции, спрос потребителей, биообогащение, цифровой маркетинг, упаковка и государственная поддержка. На основе научных источников определены взаимосвязи между компонентами, создана концептуальная модель для повышения конкурентоспособности и укрепления бренда на глобальном рынке.

Ключевые слова: сушёные фрукты, контент-маркетинг, экспортная стратегия, цифровой маркетинг, биообогащение, упаковка, бренд.

KIRISH

Jahon oziq-ovqat bozorida qayta ishlangan, ekologik toza va sog'lom mahsulotlarga bo'lgan talab sezilarli darajada ortmoqda. Shu nuqtai nazardan, quritilgan mevalar yuqori oziqaviy qiymati, uzoq muddat saqlanishi, qulay transport va iste'mol xususiyatlari bilan muhim eksport mahsulotlari sifatida e'tirof etiladi. Ular tarkibida tabiiy shakar, tolalar, vitamin va minerallar ko'pligi sababli sog'lom ovqatlanishning ajralmas qismi sifatida qaraladi. Bu esa, quritilgan mevalarni xalqaro bozorda raqobatbardosh mahsulot sifatida rivojlantirish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Eksport jarayonining muvaffaqiyati faqatgina mahsulotni yetishtirish bilan cheklanmaydi, balki uni xalqaro standartlarga mos qayta ishlash, sifatini saqlash, iste'molchi ehtiyojlarini o'rganish va samarali marketing yondashuvlarini qo'llashni ham talab etadi. Bu borada kontent-marketing alohida ahamiyatga ega bo'lib, mahsulotning afzalliklari, kelib chiqishi va sog'liq uchun foydasini aniq va ishonchli shaklda yoritish orqali xaridorlar bilan barqaror aloqani shakllantiradi.

Ilmiy manbalar tahlili shuni ko'rsatadiki, mahsulot sifati, bozor talabi, biofortifikatsiya texnologiyalari, raqamli marketing usullari, qadoqlash dizayni hamda davlat tomonidan yaratilgan qo'llab-quvvatlovchi mexanizmlar uyg'un holda ishlaganda eksport natijalari yanada samarali bo'ladi. Shu sababli ushbu tadqiqotda mavjud ilmiy ishlar o'rganilib, quritilgan mevalarni xalqaro bozorda targ'ib qilish uchun izchil kontent-marketing modeli ishlab chiqildi. Model strategik yondashuvni taklif etib, ishlab chiqaruvchilarga xalqaro talablarga moslashishda va brend raqobatbardoshligini oshirishda amaliy yordam berishi mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Quritilgan mevalar eksportini rivojlantirishga oid tadqiqotlar asosan mahsulot sifati, iste'molchilar talabi, texnologik yechimlar, marketing usullari hamda davlat tomonidan ko'rsatiladigan qo'llab-quvvatlash choralari qaratilgan edi. Ushbu bo'limda tahlil va natijalar qismida keltirilgan masalalar bilan uzviy bog'liq holda muhim ilmiy manbalar tahlil qilindi.

Mahsulot sifati eksport strategiyasining eng asosiy tarkibiy qismi sifatida e'tirof etilgan. Kumar va hamkorlari [3] olib borgan tadqiqotlarida quritilgan *Syzygium cumini* mevasining bioaktiv moddalar tarkibi, mikrobiologik xavfsizligi va saqlanish xususiyatlarini baholashgan. Ularning natijalari yuqori sifat standartlariga javob beruvchi mahsulotlar xalqaro bozorda ko'proq raqobatbardoshlik kasb etishini hamda iste'molchilar tomonidan ishonchli deb qabul qilinishini tasdiqlagan.

Iste'molchilarning xatti-harakati va bozor talabi bo'yicha olib borilgan ilmiy izlanishlar ham katta ahamiyatga ega bo'lgan. D'Amico va Russo [4] Yevropa mamlakatlarida quritilgan mevalar bo'yicha xaridorlar afzalliklarini o'rgangan va iste'molchilar ekologik toza, tabiiy va qo'shimchasiz mahsulotlarni yuqori baholashlarini aniqlagan. Tadqiqotlar shuningdek, xaridorlar mahsulotning kelib chiqishi va ishlab chiqarish jarayoniga oid aniq ma'lumotlarni olishga intilishlarini ko'rsatgan. Bu holat marketing strategiyasida shaffof kommunikatsiyaning muhimligini tasdiqlagan.

Texnologik yondashuvlardan biri bo'lgan biofortifikatsiya ham eksport salohiyatini oshirishda samarali usul sifatida qaralgan. Naroliya va hammualliflar [5, 6] mevalarni rux va oltingugurt kabi foydali elementlar bilan boyitish orqali ularning oziqaviy qiymatini oshirish hamda sog'lom turmush tarzini qo'llab-quvvatlovchi mahsulot sifatida taqdim etish mumkinligini ko'rsatgan. Natijalarga ko'ra, bunday mahsulotlar yuqori segment bozorlarida "superfood" yoki "nutraceutical" sifatida muvaffaqiyatli pozitsiyalanishi mumkin bo'lgan.

Raqamli marketing strategiyalari eksportni rivojlantirishda tobora katta ahamiyat kasb etgan. Delgado va Torres [7] o'z tadqiqotlarida ijtimoiy tarmoqlar, bloglar va blokcheyn texnologiyalaridan foydalanish mahsulot haqida shaffof va ishonchli axborot yetkazish imkonini berganini ko'rsatgan. Ularning natijalari raqamli marketingning maqsadli auditoriyaga yo'naltirilgan reklama, qisqa videolar va interaktiv kontent orqali samarali ta'sir ko'rsatishini tasdiqlagan.

Qadoqlash va brend identifikatsiyasi masalalari ham ko'plab tadqiqotlarda muhim omil sifatida qayd etilgan. Kumar va hamkorlari [10] ekologik toza va estetik jihatdan jozibador qadoqlash mahsulotning xalqaro bozorda yuqori segmentda joylashishida katta rol o'ynashini aniqlagan. Tadqiqotlar qadoqlash dizaynining iste'molchilarda mahsulotga nisbatan ijobiy qarashlarni shakllantirishi va brend imijini mustahkamlashga xizmat qilishini ko'rsatgan.

Davlat tomonidan eksportni qo'llab-quvvatlash va xalqaro sertifikatlash tizimlari ham alohida o'rganilgan. Yunusov [1, 9] O'zbekistonda quritilgan mevalar eksportini rivojlantirish uchun davlat tomonidan berilgan imtiyozlar va xalqaro standartlarga moslashishni yengillashtirish bo'yicha choralarning ahamiyatini yoritgan. Ushbu chora-tadbirlar mahsulotning xalqaro bozorda raqobatbardoshligini oshirishga yordam bergani ta'kidlangan.

Umumlashtirilgan holda, mavjud ilmiy tadqiqotlar mahsulot sifati, iste'molchi talabi, biofortifikatsiya, raqamli marketing, qadoqlash hamda davlat siyosati kabi omillarning uzviy bog'liqligini ko'rsatdi. Bu natijalar tahlil va natijalar qismida keltirilgan modelni qo'llab-quvvatlab, har bir bosqichning eksport strategiyasi muvaffaqiyati uchun zarurligini tasdiqladi. Shu asosda shakllangan kompleks yondashuv eksport hajmini oshirish, mahsulotni yuqori segment bozorlarida muvaffaqiyatli joylashtirish va barqaror brend imijini yaratishda muhim rol o'ynagan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot quritilgan mevalar eksporti uchun samarali kontent-marketing strategiyasini ishlab chiqishga qaratildi. Har bir manbadan asosiy g'oyalar ajratilib, komponentlar o'rtasidagi bog'liqlik aniqlangan. Olingan

natijalar asosida mahsulot sifatidan eksport muvaffaqiyatigacha bo'lgan jarayonni izchil aks ettiruvchi konseptual model ishlab chiqildi. Modelda tizimli yondashuv qo'llanib, har bir bosqichning umumiy strategiyadagi ahamiyati baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'tkazilgan tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, quritilgan mevalarni xalqaro bozorda muvaffaqiyatli sotish va eksport hajmini oshirish murakkab va ko'p qirrali jarayon bo'lib, iqtisodiy, texnologik va marketing omillarining uyg'unlashgan holda ishlashini talab qiladi. Manbalar asosida o'tkazilgan tahlil mahsulot sifati, iste'molchilar xatti-harakati, biofortifikatsiya, raqamli marketing texnologiyalari, qadoqlash va brending, shuningdek davlat siyosati va eksportni qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining o'zaro ta'siri eksport strategiyasining samaradorligini belgilab berishini aniqladi.

Birinchi muhim natija sifatida mahsulotning sifati va uning qiymat zanjiridagi o'rni eksport faoliyatida hal qiluvchi omil ekanligi qayd etildi. Kumar va hammualliflarning tadqiqotlari [3] shuni ko'rsatadiki, quritilgan Syzygium cumini mevasining bioaktiv komponentlarini, mikrobiologik xavfsizligini va uzoq muddatli saqlanish imkoniyatini ta'minlash mahsulotning xalqaro bozorda raqobatbardoshligini oshirish uchun juda katta ahamiyatga ega. Ushbu omillar nafaqat mahsulot narxini shakllantirishga, balki xaridorlarning mahsulotga bo'lgan ishonchiga ham sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Natijalar shuni anglatadiki, eksportga mo'ljallangan mahsulotlar nafaqat oziqaviy qiymat jihatidan yuqori bo'lishi, balki ular iste'molchilar ongida sog'lom turmush tarzining ajralmas qismi sifatida taqdim etilishi lozim. Shu sababli kontent-marketing vositalarida sifatga oid dalillarni, laboratoriya sertifikatlarini va mustaqil baholash natijalarini keng yoritish muhim ahamiyat kasb etadi.

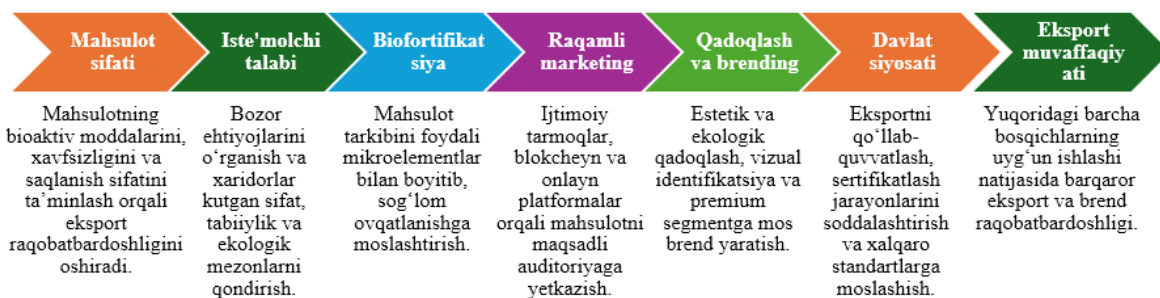
Ikkinchi muhim jihat sifatida bozor segmentatsiyasi va iste'molchilar talabi o'rganildi. Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida olib borilgan tadqiqotlar xaridorlarning mahsulot tanlashdagi asosiy mezonlari tabiiylik, ekologik tozalik, qo'shimcha kimyoviy moddalarning yo'qligi va ishlab chiqarish jarayonining shaffofligi bilan bog'liqligini ko'rsatdi [4]. Bu holat kontent-marketing strategiyalarida mahsulotning kelib chiqishi, ishlab chiqaruvchilar haqidagi ma'lumotlar va ishlab chiqarish sharoitlari to'g'risidagi ochiq axborotning muhim ahamiyatga ega ekanini tasdiqlaydi. Shu sababli, "storytelling" yondashuvi, ya'ni mahsulot ortidagi tarixni hikoya qilish, ishlab chiqarish jarayonidagi inson mehnati va sifat nazoratini ko'rsatish brendga bo'lgan ishonchni mustahkamlash uchun samarali vosita sifatida namoyon bo'ladi. Shu bilan birga, interaktiv vizual kontentlar, masalan, video lavhalar, infografikalar va foydalanuvchi tajribasiga asoslangan hikoyalar xaridorlar bilan emotsional aloqani kuchaytiradi.

Uchinchi natija mahsulotni biofortifikatsiya qilish strategiyasining raqobatbardoshlikni oshirishdagi ahamiyatiga taalluqlidir. Naroliya va hamkorlari tomonidan olib borilgan tadqiqotlar [5][6] mevalarni rux va oltingugurt kabi muhim mikroelementlar bilan boyitish mahsulotning oziqaviy qiymatini oshirish va uni "superfood" yoki "nutraceutical" brendi sifatida yuqori segment bozorlariga chiqarish imkonini yaratishini ko'rsatadi. Bunday mahsulotlar sog'lom ovqatlanishga e'tibor beruvchi auditoriya uchun yanada jozibador bo'lib, kontent-marketing orqali sog'lom turmush tarzini targ'ib etuvchi g'oyalar bilan uyg'unlashtiriladi. Ushbu strategiya mahsulotning bozor narxini yuqoriroq darajada belgilash imkonini ham yaratadi.

To'rtinchi asosiy natija raqamli marketing va aqli kommunikatsiya vositalaridan foydalanishning eksportdagi o'rni bilan bog'liq. Delgado va Torres tomonidan o'tkazilgan tadqiqotlar [7] shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy tarmoqlar, bloglar va blokcheyn texnologiyasi mahsulot haqida shaffof va ishonchli axborot taqdim etish orqali xaridorlar ishonchini sezilarli darajada kuchaytirishi mumkin. Ayniqsa, blokcheyn asosidagi kuzatuv tizimlari mahsulot kelib chiqishi va ta'minot zanjiri haqidagi ma'lumotlarni ochiq ko'rsatib, brendga bo'lgan ishonchni oshiradi. Shu bilan birga, maqsadli reklama kampaniyalari, qisqa video kontentlar va foydalanuvchilarning tajribasini yorituvchi interaktiv formatlar eksport marketingining samaradorligini oshirish uchun juda foydalidir.

Beshinchi muhim jihat mahsulotni qadoqlash va vizual brendingning ahamiyati bilan bog'liqdir. Kumar va hamkorlari [10] tomonidan olib borilgan tadqiqotlar ekologik toza materiallardan tayyorlangan, estetik jihatdan jozibador va funksional qadoqlarning mahsulotni "premium" segmentda muvaffaqiyatli joylashtirishda katta rol o'ynashini ko'rsatdi. Qadoqlash dizayni iste'molchilarning mahsulotga bo'lgan qarashlarini shakllantiradi va kontent-marketing vositalarida yuqori sifatli suratlar, "unboxing" videolari va brend identifikatsiyasini kuchaytiruvchi vizual materiallar orqali yoritilishi samarali hisoblanadi.

Oxirgi muhim jihat davlat siyosati va eksportni qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining o'rni bilan bog'liqdir. Yunusovning tadqiqotlari [1][9] O'zbekistonda quritilgan mevalar eksportini rivojlantirish uchun davlat tomonidan yaratilayotgan imtiyozlar, xalqaro sertifikatlash jarayonlarini soddalashtirish va eksportchilar uchun qulay sharoit yaratishning muhimligini ta'kidlaydi. Bu kabi tashabbuslar eksport salohiyatini oshirish bilan birga, kontent-marketing strategiyasida mahsulotning xalqaro sertifikatlarga ega ekanligini va sifat standartlariga javob berishini ta'kidlash orqali brend ishonchililigini yanada mustahkamlashga xizmat qiladi.

1-rasm. Kontent-marketing strategiyasi komponentlari va ularning ketma-ket bog'liqligi¹

1-rasmda quritilgan mevalar eksporti uchun samarali kontent-marketing strategiyasining asosiy komponentlari va ularning o'zaro ketma-ket bog'liqligi ifodalangan. Diagrammada har bir bosqich keyingisi uchun poydevor bo'lib xizmat qilishi ko'rsatilgan. Avval mahsulot sifati ta'minlanadi, bu iste'molchi talabini shakllantiradi, so'ng mahsulotni biofortifikatsiya qilish orqali uning qo'shimcha qiymati oshiriladi. Keyingi bosqichda raqamli marketing vositalari orqali maqsadli auditoriyaga yetib boriladi, qadoqlash va branding orqali mahsulotning bozordagi imiji mustahkamlanadi. Davlat siyosati va xalqaro sertifikatlash mexanizmlari esa yakuniy bosqichda eksport muvaffaqiyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Shu tarzda komponentlarning izchil bog'lanishi kompleks strategiyaning samarali ishlashini ta'minlaydi.

Ushbu natijalar shuni ko'rsatadiki, mahsulot sifati, iste'molchilar ehtiyojlari, biofortifikatsiya, raqamli kommunikatsiya vositalari, qadoqlash sifati va davlat siyosati kabi omillar uyg'un holda qo'llanilganda samarali kontent-marketing strategiyasi shakllantiriladi. Ushbu omillar bir-birini to'ldirib, mahsulotni xalqaro bozorda yuqori segmentda muvaffaqiyatli joylashtirish, eksport hajmini oshirish va brendning raqobatbardoshligini ta'minlash imkonini beradi. Shu asosda ishlab chiqilgan kontent-marketing strategiyasi nafaqat iste'molchilar bilan barqaror va ishonchli aloqani shakllantiradi, balki eksport qiluvchi korxonaning uzoq muddatli muvaffaqiyati va barqaror rivojlanishiga ham hissa qo'shadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari quritilgan mevalarni xalqaro bozorda muvaffaqiyatli targ'ib qilish uchun kontent-marketing strategiyasida bir nechta asosiy omillar muhim ekanini ko'rsatdi. Mahsulot sifati eksport jarayonining boshlang'ich va hal qiluvchi bosqichi bo'lib, uning bioaktiv moddalar tarkibi va saqlash sifati yuqori bo'lganida iste'molchilar ishonchi mustahkamlanadi va bozor qiymati oshadi. Iste'molchilar talabi ekologik toza, tabiiy va qo'shimchasiz mahsulotlarga qaratilgani sababli, marketing strategiyalarida mahsulotning kelib chiqishi va ishlab chiqarish jarayonining shaffofligi alohida ta'kidlanishi zarur. Biofortifikatsiya mahsulotning qo'shimcha qiymatini oshirish hamda sog'lom ovqatlanishga e'tibor qaratadigan segmentlarda raqobatbardosh brend yaratish imkonini beradi.

Raqamli marketing vositalari eksport strategiyasining ajralmas qismi bo'lib, ijtimoiy tarmoqlar, bloglar va blokcheyn asosidagi tizimlar orqali iste'molchilar bilan ishonchli va samarali aloqa o'rnatish mumkin. Qadoqlash va branding esa mahsulotning bozordagi imijini shakllantiradi va uni yuqori segmentda muvaffaqiyatli pozitsiyalashga yordam beradi. Davlat siyosati, sertifikatlash va qo'llab-quvvatlash mexanizmlari eksport jarayonini yengillashtirib, xalqaro standartlarga moslashishni tezlashtiradi.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi takliflar ishlab chiqildi:

Mahsulot sifati va xavfsizligini oshirish uchun xalqaro sertifikatlash talablariga javob beradigan standartlar joriy etilishi lozim.

Iste'molchilarga mahsulot haqida aniq va shaffof ma'lumot berish maqsadida raqamli kommunikatsiya vositalaridan faol foydalanish tavsiya etiladi.

Biofortifikatsiya texnologiyalari kengroq qo'llanilib, mahsulotning oziqaviy qiymati oshirilishi va sog'lom turmush tarziga yo'naltirilgan marketing kampaniyalari ishlab chiqilishi maqsadga muvofiqdir.

Qadoqlash ekologik toza va estetik jihatdan jozibador bo'lishi, brend imijini mustahkamlovchi dizayn elementlari qo'llanilishi zarur.

Eksportchilar uchun davlat tomonidan qo'shimcha imtiyozlar va logistika jarayonlarini yengillashtirishga qaratilgan qo'llab-quvvatlovchi dasturlar kengaytirilishi lozim.

Ushbu takliflar kontent-marketing strategiyasining samaradorligini oshirish, quritilgan mevalarni xalqaro bozorda raqobatbardosh qilish va eksport hajmini barqaror ravishda ko'paytirishga xizmat qiladi.

¹ Muallif ishlanmasi

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Yunusov, B. M. (2024). Theoretical aspects of using marketing strategies in increasing the export of dried fruit products. In *Solution of Social Problems in Management and Economy* (pp. 171–172). <https://doi.org/10.5281/zenodo.15599555>
2. Diaz, M. T., Marcelo, E. E. B., Rivera, J. A. A., & Sanguenza, S. J. A. (2024). Maximizing agricultural yield: A feasibility study on converting farm produce into dried fruits and vegetables. Nueva Ecija University of Science and Technology. <https://www.academia.edu/download/120552349/pdf.pdf>
3. Kumar, V., Singh, C. S., Bakshi, S., Kumar, S., Yadav, S. P., et al. (2023). Physicochemical and bioactive constituents, microbial counts, and color components of spray-dried *Syzygium cumini* L. pulp powder. *Frontiers in Nutrition*, 10, 1258884. <https://doi.org/10.3389/fnut.2023.1258884>
4. D'Amico, E., & Russo, G. (2020). Consumers' behavior and acceptance of dried fruits in the EU market. *Frontiers in Sustainable Food Systems*, 4, 99. <https://doi.org/10.3389/fsufs.2020.00099>
5. Naroliya, R. S., Verma, H. P., Kumar, R., Sammauria, R., & Gupta, V. (2020). Biofortification of spices crop with sulphur and zinc for higher productivity. In *Conservation Agriculture: Enhancing Productivity and Sustainability* (pp. 154–159). Learning Media Publication. <https://www.researchgate.net/publication/392708082>
6. Naroliya, R. S., Verma, H. P., Kumar, R., Sammauria, R., & Gupta, V. (2020). Biofortification of spices crops with sulphur and zinc for higher productivity. <https://www.researchgate.net/publication/390586700>
7. Delgado, M., & Torres, L. (2024). Smart marketing for agricultural exports: Dried fruit focus. <https://www.researchgate.net/publication/377890252>
8. Markovic, I., & Petrovic, D. (2023). Analysis of dried fruit competitiveness in global markets. <https://www.researchgate.net/publication/373025982>
9. Yunusov, B. M. (2024). Marketing strategy in increasing dried fruit export. *Inlibrary.uz*. <https://inlibrary.uz/index.php/sspme/article/download/103916/105599>
10. Kumar, V., Singh, C. S., Bakshi, S., Kumar, S., Yadav, S. P., et al. (2023). Spray-dried *Syzygium cumini*: Packaging stability for export. <https://doi.org/10.3389/fnut.2023.1258884>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 7

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>